

Boek 'De heiligmaking' door Franciscus Ridderus

Geschreven: Rotterdam, 20 juni 1679

Uitgeverij REVEIL b.v., Middelburg

Inleiding

Er wordt vaak geklaagd dat er onder de middelen tot bevordering van godzaligheid weinig vrucht is. Velen nemen genoeg met een sprankeltje van het vuur van de Geest of mensen vinden het onnodig om in deugd toe te nemen. (Laodicea)

Leraars klagen soms dat hun arbeid tevergeefs is (met Jesaja), maar zij moeten blijven oproepen tot opwas.

Al is het dat we weten nooit volmaakt te worden, toch moeten we ernaar jagen zoals Paulus en trachten voor te gaan tot de volkomen man in Christus. (Ef 4:13)

De Geest is uitgestort als een plasregen (Joel 2:28) en daar hoort niet een klein blijven bij / een babygeloof. Hoe groter in deugd, hoe sterker in vertroosting.

Kan het wel een goed christen zijn als hij God niet probeert te verheerlijken?

Velen worden onkundig geleid: zij menen dat ze al ver zijn gekomen, als ze maar wat vaak naar de kerk gaan; als zij trouw enkele oefeningen waarnemen; als ze de prediking kunnen navertellen, etc. Maar het gaat erom of de zaak van God in je ziel ligt.

1. De noodzakelijkheid van een godzalig leven

Niemand zal zalig met God in de hemel kunnen leven, die op aarde niet godzalig heeft geleefd.

Volgens Openb. 1:6 is de hemel voor priesters en koningen. De bijbel noemt verder goddelozen als onreine dieren (varkens, etc.). Hoe kan er in de hemel onreinheid zijn?

Als men hier op aarde niet met een heiden een verbond mocht maken, hoe kan dat dan in de hemel?

2. Het bedrog van het hart over de heiligheid van het leven

Sommige mensen hebben al hun gedachten gezet op een volmaaktheid zonder smet. Zij kunnen niet geloven godzaligen te zijn, zolang zij nog zonden in zich bevinden. Zij blijven maar staren op de heiligheid van de wet en zien nauwelijks de vriendelijkheid van het Evangelie. Maar de heiligheid was alleen voor de zondeval. Johannes en Jakobus wilden niet dat iemand dacht zonder zonden te zijn.

Anderen denken dat zij godzalig zijn door een goed karakter en een goede opvoeding. Maar dat is niet geboren uit Gods Woord en Geest.

Uitwendige heiligheid is nodig, maar er zijn er die menen alleen door uitwendige heiligheid godzalig te zijn, zonder ooit bezorgd te zijn voor de geestelijke godzaligheid van het hart. Fil 3:3: 'Wij dienen God in de Geest'.

Ook Israel werd een heilig volk genoemd. Zij zonderden zich af van de heidenen. Maar het vereist ook een afscheiding van kwade wegen. Er wordt een totale overgave aan de Heere gevraagd.

Er zijn er die zich zo verlaten op de toegerekende gerechtigheid van Christus, dat ze geen zorg dragen om zelf rechtvaardig te zijn. Sommigen uit roekeloosheid, anderen uit angst een roomse werkheilige te worden. Toch moet een gerechtvaardigde ook een geheiligde zijn. We moeten strijden om in te gaan door de nauwe poort. Heiligheid is niet vanzelfsprekend. Salomo sprak van mensen die rein waren in eigen ogen, maar van hun drek niet waren afgewassen.

Veel mensen zijn pronkheiligen. Om krediet en eer bij mensen te halen.

De algemene les is: niet alleen het kwade te laten, maar ook het goede te doen.

De kerk heeft ook verwaande godzaligen, die menen veel beter te zijn dan anderen. Zoals de farizeeër in Lukas 18:11. Verwaanden in Jes 65:5 riepen: "Wijk van ons, want wij zijn heiliger dan jij." (Moet je ze dan nog godzalig noemen?)

Er zijn ook ondankbare mensen, die God niet danken voor hetgeen zij zijn, maar altijd klagen en kermen dat zij niet meer talenten hebben. Het is wel goed dat men ijvert voor groter gaven en genade, maar het is niet goed, dat men niet dankbaar is voor hetgeen men ontvangen heeft. We moeten de dag der kleine dingen niet verachten.

We moeten God ook niet willen dienen voor een beloning. Het moet voor ons al een beloning genoeg zijn dat wij de Heere door onze godzaligheid kunnen verheerlijken. Het is voor een godzalige eer genoeg, dat hij God door zijn goede werken kan dienen, om Hem welbehagelijk te zijn. (2 Kor. 5:9)

3. De heiligheid van God

Het is nodig dat wij ons het hoogste Voorbeeld van heiligheid voor ogen stellen. 'Wees dan volmaakt, zoals uw Vader, die in de hemelen is, volmaakt is.' (Matth 5)

God is heilig en kan niet onheilig zijn. Tot zulk een heiligheid kunnen wij niet komen, nochtans moet en kan de heiligheid ons zo innig eigen worden, dat er gezegd wordt in 2 Petrus 1:4 'de Goddelijke natuur deelachtig te worden'.

Alle heiligheid in engelen en mensen is van God, zoals van Hem alle goede gaven komt. Hij is heilig tot Zijn eigen eer en verheerlijking. En zo formeert Hij een volk om Zijn lof te vertellen. Dit is ons tot voorbeeld.

Gods heiligheid is onvermengd, er is geen onrecht bij Hem. Wij moeten proberen alle besmetting af te leggen.

God is heilig in al Zijn wegen. En zo moeten wij heilig zijn in gedachten, lusten, driften, verstand, wil, werken, woorden. 1 Petr: 'Wordt ook gijzelf heilig in al uw wandel'.

De Heere is niet alleen heilig voor Zichzelf, maar ook voor Zijn schepselen. De apostel zei in Hebr. 12, dat wij Zijn heiligheid zouden deelachtig worden. Dat is onze plicht: wij moeten de deugden en godzaligheid die in ons zijn ook aan anderen mededelen. Zie 2 Tim. 3.

De heiligheid van de Heere is openbaar. Dit moeten wij ook navolgen en onze godzaligheid niet verborgen houden. Paulus betuigde in 2 Kor. 1 dat hij niet alleen onder de vromen, maar ook in de wereld vroom en heilig had geleefd.

4. Enige uitmuntendheden in de wandel van de godzaligheid

Waar een heilig beginsel in de ziel is ingestort, daar is ware heiligheid die wordt genoemd de nieuwe mens. Daaruit komen dan godzalige werken voort die vruchten van de Geest worden genoemd.

- Dat vraagt een voldoen aan alle geboden, en niet enkele daarvan.
- Je moet niet alleen kijken wat in zichzelf geoorloofd is, maar ook wat t.o.v. de tijd, plaats en persoon stichtelijk of onstichtelijk is. (geen ergernis geven)
- Men moet het wereldse ik doden.
- We moeten meer bezorgd zijn om God te behagen dan mensen.
- We moeten het meest strijden tegen boezemzonden, zoals hoogmoed.
- Het kwade dat ons toekomt van mensen moeten wij overwinnen met het goede, door de ander juist goed te doen.
- We moeten ons in de moeilijkste omstandigheden troosten met de beloften van God.
- Het is een plicht om verblijd te zijn in verdrukkingen. Jakobus wilde dat men verzoeken voor grote blijdschap zou achten.
- We moeten buiten de kerk net zo geestelijk zijn als in de kerk.
- Men dient meer bezig te zijn met de inwendige plichten van de godsdienst dan de uitwendige (dus meer bezig zijn met heilige zielepraak tot God).
- Het gaat niet om de hoeveelheid plichten, maar hoe ze gedaan worden (Luk 8:18)

5. De tere oprechtheid van de ware godzaligen

De praktijk van godzaligheid eist volmaaktheid zoals Matth. 5 vraagt. Dit ontstelt veel tere zielen die geen middel vinden om tot die grote trap op te klimmen.

We hebben de volgende plichten:

- Vluchten voor de zonden. Oprechten hebben een grote antipathie tegen alle huichelachtigheid van Farizeeën en Schriftgeleerden.
- Bang zijn voor openbare en stiekeme zonden, maar het meest voor de boosheden van het hart.
- Bang zijn voor zonden van het lichaam en de geest. Als het lichaam geen zonden doet, dan blijft de geest nog wel een hoereerder en dronkaard. Als je een zonde hebt overwonnen, komen er zeven boze geesten weer in. (Matth. 12:47)
- Niet alleen de eisen van God horen (kennis is ook nodig), maar ook doen.
- Bewaar uw hart boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de uitgangen van het leven (Salomo).
- Sta ernaar om de plicht goed te doen. Het kan kwaad worden als het niet goed wordt gedaan.

- De oprechten geven acht op daden en genegenheden, maar het meest op genegenheden. Paulus had beter wil om het goede te doen, dan het goed was dat hij deed.
- De oprechte houdt vrede met God en de mensen. Echter moet de vrede van de ziel hoger geacht worden dan de uitwendige vrede met de mensen, want de vrede met God gaat alle verstand te boven.
- De oprechte zoekt gaven, maar het meest genade, want hij weet dat niet de gaven, maar de genade naar de hemel leidt. Mijn genade is u genoeg.
- Het is belangrijk ook godzalig te zijn in slechte tijden. Het was niet zo bijzonder dat Saul profeteerde onder de profeten, maar veel meer dat Ezechiël profeteerde onder goddelozen.
- De oprechte beproeft zijn eigen staat en wordt ook door God beproeft. Hij vertrouwt zich meer op Gods ogen, dan op die van hemzelf. Hij is niet gerust op zijn eigen onderzoek, veel minder op het getuigenis van een ander, maar zoekt en bidt bijzonder om het getuigenis van God. (Psalm 139)

6. De naarstigheid tot het beoefenen van de godzaligheid

De praktijk van godzaligheid is niet een werk voor luie en trage christenen. Redenen:

- Koning Agrippa zei bijna een christen te zijn geworden. Maar bijna zalig is hier verdoemd zijn.
- Men moet strijden, lopen, werken, zich benaastigen (termen uit de bijbel).
- Gods geeft ons Zelf het voorbeeld van benaastigen. Hij nam bijv. geen eten, door zijn naarstigheid het volk te onderwijzen.
- De Heilige Geest wordt bedroefd als we Zijn werken weerstaan.
- Voorgangers dienen zich 100% in te zetten om het volk tot godzaligheid te bewerken.
- We moeten naarstig zijn voor het goede, omdat satan evenzo zich haast ons het kwade te doen toekomen.
- Als je eerder je wel zo haastte voor de dienst van satan, waarom dan nu niet voor de dienst aan de Koning?
- De heiligen in de hemel worden in de Openbaringen aan Johannes vertoond als zeer naarstig.
- De beste christenen hebben op hun sterfbed hun traagheid beklaagd.
- Er is geen terechte reden om lui te zijn, je weet niet hoe lang je tijd nog is.
- Er kan nooit genoeg gedaan worden voor de verheerlijking van God.
- Het is een groot werk dat onze ziel vernieuwd moet worden en dat het vlees met zijn lusten gedood moet worden.
- Wij zijn altijd nalatig en doen nooit genoeg deugden.
- De Heere verwacht goede vruchten voor alles wat Hij geeft.
- Niet voor niets staat er in Openbaringen dat wij in zalige eeuwige rust mogen rusten van arbeiden.
- God vraagt volharding in de strijd. Soms gebruikt Hij hierbij kastijding.

7. De voordelen van de ware godzaligheid

De dwaze Joden meenden dat het niet baatte om God te dienen. Maar 1 Tim 6:6 zegt dat de godzaligheid een groot gewin is.

- "Wij behoeven niet op Jakobs ladder naar de hemel op te klimmen om het naamboek van de verkorenen door te snuffelen, en te bezien of wij ook onze naam vinden. Ons eigen geweten, bewust van een oprechte wandel, geeft ons verzekering genoeg van onze verkiezing."
- Jezus wordt de Zijnen niet alleen tot verlossing, maar ook tot heiligmaking.
- Zwakke gelovigen kunnen zich niet altijd verzekeren. Maar er is een heldere 'proeve': de godzaligheid van het leven is het bewijs van aanneming tot kind. De godzaligheid heeft de belofte van het eeuwige leven.
- Godzaligen staan hoog in Gods gunst aangeschreven. Zij ontvangen Zijn nauwe zorg en Hij tekent hun namen in de hemel.
- Heilige mensen hebben grote gelijkheid aan God. De heiligheid is het kennelijk karakter zoals psalm 110: gewillig te zijn voor Hem. (!) Ze hebben dan ook alleen vreugde in God.
- Alle ellenden zijn voor de godzaligen gezegend en werken hun mee ten goede. In armoede en verlies blijft de godzalige rijk in Christus.
- De godzaligen hebben bijzondere beloften en voorrechten gekregen.

8. Enkele bijzondere beweegredenen tot godzaligheid

De mens moet eeuwig sterven als hij de godzaligheid niet bezit. Maar het is mogelijk dit te ontvangen. God heeft daartoe genade beloofd. Jezus beloofde Zijn Geest aan hen die Hem daarom zouden bidden.

Daarbij heeft de godzaligheid iets groots voor anderen. Toen de vrouw zag dat Elia een vroom man was, bereidde ze voor hem een kamer. Een godzalige wandelt in het licht. Maar hij moet ook beseffen dat hij temidden van een tijd leeft die vol is van goddeloosheid. Des te meer reden om meer ijverig te zijn.

9. Bijzondere beweegredenen tot grotere zaligheid

Godzaligen wordt geboden op te groeien. Te jagen naar de volmaaktheid. Het kan niet waar zijn als je je genoeg godzalig vindt. De Heere reinigt goede ranken om meer vrucht te dragen. Als de tijden bozer worden, moeten wij beter worden. We moeten schijnen als een licht in een krom en verdraaid geslacht. En hoe nauwer de omgang met God zal zijn, dan geniet je meer vreugde uit Gods vriendelijkheid. Grote godzaligheid maakt rijper voor de hemel, en het doet het leven van de hemel eerder beleven. Wat is het hemelleven anders dan heiligheid? Dan kan je met Paulus zeggen: "Wij zijn gezet in de hemel; onze wandel is in de hemelen".

10. Het onderzoek of wij de waren en krachtige godzaligheid in ons hebben

Het is noodzakelijk je eigen hart te onderzoeken. Petrus weende, Ezaü ook. Godzaligen houden gezette oefeningen, maar de Sadduceeën deden dat ook.

Ondanks dat, is het mogelijk tot een rechte kennis van jezelf te komen. Hoe bedrieglijk het boze hart ook is, het goede laat zich spoedig kennen door een gezond oordeel. Maar dat niet zonder de Schrift en de Heilige Geest.

Een hartgrondige genegenheid om zichzelf wel te kennen is een bewijs van oprechtheid, ja het is zelfs het begin van de godzaligheid. Huichelaars haten het licht. David en Job wilden juist 'gewogen' worden. Onderzoek van jezelf voor een godzalige levert troost en hoop op de hemel op. En anders dringt het je tot staan naar heiligmaking.

Er zijn godzaligen zonder zekerheid. Het is iets anders het eeuwige leven te hebben, dan te weten.

11. Proeven van ware en krachtige godzaligheid

- Het hart moet veranderd zijn, van de wereld afgetrokken en gezet op de Heere.
- De oprechten schikken zich naar de volle regel van Gods wet.
- Die de eer van God zoekt is oprecht.
- De oprechte haat zonde omdat het zonde is en niet om de straf.
- Een waar godzalig gemoed is het meest ontsteld over eigen onheiligheid. (Ps. 51)
- De godzalige zoekt zielen van anderen te winnen (1 Thess. 2:7)
- De godzalige is bedroefd temidden van zondige omgeving, is standvastig.

12. Opwekking tot godzaligheid door krachtige middelen

1 Tim. 4:7: 'Oefen uzelf tot godzaligheid'.

- Meditatie
- Vergelijk jezelf niet met anderen, maar met Gods Wet. Des te meer je gebrek ziet, des te meer de Heere bereid is tot genezing (Jes. 3:13).
- Treur over je onheiligheid.
- Wie godzalig wil leven, moet de kwade lusten doen sterven, het vlees kruisigen.
- Het Woord houdt de jongeling in zijn pad rein.
- David bad geheiligd te worden door de Heilige Geest (Psalm 143).
- Overdenk en omhels de beloften.
- Denk aan de wonderen en beloften van de Heere (Psalm 111:4 – bel.tekst).
- Bedenk dat je ziel meer waard is dan het aardse.
- Wens geen vleiers en zachte woorden (Jes. 30:10).
- Die met wijzen omgaat, zal wijs worden (Salomo).
- Oefen het kleine wat je hebt, het kan ook winst afwerpen.
- "Zonder Mij kunt gij niets doen".

13. Hinderpalen die vermeden moeten worden

- Verdorvenheden in je hart (nijd, huichelachtigheid, eigenliefde).
- Kleinachting van Gods inzettingen.
- Angst voor vernedering.
- Foute contacten (beïnvloeding).
- Verkeerd Godsbeeld.
- Wanhoop (klein denken van God).

DEEL II

1. De duivel is een bedrieger van de mensen

De boze wereld is het toneel van de duivel. De goddelozen doen de begeerten van hun vader de duivel. Valse leraars worden met de duivel vergeleken die zich verandert in een engel van het licht. Op Gods kinderen valt hij ook aan. Paulus vreesde voor de gelovigen in 2 Korinthe 11 en zond Timotheüs om te weten of de verzoeker hen niet verzocht had om zijn arbeid ijdel te maken. Satan maakte dat Petrus zijn Meester een slechte raad gaf om niet te lijden en ziftte hem daarna. Wij moeten de zwarte kunsten van de duivel leren kennen, niet om hem te volgen, maar om ons daarvoor te wachten. De vraag van Jozua "Zijt gij van ons, of van de vijanden?" komt dikwijls van pas. Het is niet genoeg om te zeggen: "Hebben wij niet één Vader?"

2. De manier waarop de duivel werkt

Soms handelt de duivel in het openbaar. Hij denkt dan de Goddelijke waarheid in diskrediet te kunnen brengen zoals bij de bezetene en bij de Gadarenen. Als hij zeker is van de buit, dan laat hij zijn schrik voelen. Als hij wanhoopt op succes, dan raast hij met duivelse verwoedheid. Maar vaak handelt hij stiekem en bedrieglijk. Hij verandert zich dan en verbergt zijn kunsten. Komt hij om te moorden, dan houdt hij zich als vriend. Hij komt ook zo in de kerk. Eerst komt hij als verlokker met de zoetheit van de zonde; dan als een duivel en beschuldigt met de wet; tot slot als satan en beul met dood en hel. Hij noemt soms zonde eerlijk. Hij gebruikt listige manieren en wordt daarom in psalm 91 de vogelvanger genoemd. Hij heeft zijn valse spionnen en raadslieden. Hij heeft zijn verleidende spiegels en laat ons de zonden van anderen zien, waardoor wij ons beter zouden voelen. Hij weet het karakter van de mens waar te nemen en legt zijn verzoeken daarop. Hij vindt ledigheid als de boog van de ziel ontspannen is. Als hij Gods kinderen benauwd in het hart vindt en hij kan het niet leiden tot zorgeloosheid, dan probeert hij hen te verleiden tot wanhoop. Hij verlost iedereen tot zonden en probeert te onderhandelen als hij ziet dat de vromen op hun sterkte blijven staan. De duivel is het aller-vreselijkst als hij het tamst lijkt.

3. De duivel bedroeft struikelende gelovigen

Gods kinderen zijn bedroeft over de zonden. Zij verschillen van Christus, Die zij moeten nawandelen. Zij verschillen van de heiligen in de hemel die volmaakt rechtvaardig zijn. Zij verschillen van de heiligen op aarde omdat ze niet de lijdzaamheid van Job, etc. hebben. Satan maakt de struikelingen van Gods kinderen tot spot. Terwijl Gods kind struikelingen van een ander met medelijden aanziet.

4. De duivel bedriegt de mensen

Het is niet goed hoop te hebben terwijl het leven niet goed is. Je kunt niet een talent in een zweetdoek hebben (Lukas 19:20) en denken dat dit een bewijs van genade is. God zal naar de winst kijken. De gedachte dat een goede mening, goede daden, goede oordelen van anderen voldoende is, is bedrieglijk. De zonde van nalatigheid is groot. God zal de kop van Zijn vijanden verslaan. Het is bedrieglijk je te troosten dat God door de vingers zou kijken.

De mens die alleen op God hoopt, en met David kan zeggen: "O Heere, ik hoop op Uw heil, en ik doe Uw geboden", die de wereldse begeerten verzaken, die mogen wachten op de zalige hoop.

5. Geveinsdheid is de snoodste strik van de duivel

Geveinsdheid: ijdel, goddeloos, vuil bedrieger, dubbelhartig, jezelf bedriegen, anderen bedriegen, God proberen te bedriegen, de godzaligheid en godsdienst bedriegen en in een verkeerd beeld plaatsen. God zal zwaar straffen tegen dit kwaad. Dit kwaad moeten wij ten hoogste vermijden. We moeten niet zijn als de vijgenboom die door Jezus vervloekt word. We moeten proberen oprecht van hart te zijn. Veinzen is wel een slimme kunst. Het is geen werk van ezels die men dadelijk aan hun oren kent, maar van loze vossen, zoals de Farizeeën onder de Joden waren, de Jezuïeten onder de roomsen. God doorgrond het hart.

6. Wij moeten arbeiden om onszelf goed te kennen

De Heere heeft de opdracht gegeven tot zelfonderzoek.

Anderen kunnen je van geveinsdheid beschuldigen, zoals Job ook gebeurde. Sommigen doen dit uit onwetendheid, anderen om je verdacht te maken, anderen om je van de nauwe weg van de zaligheid af te halen. Het gebeurt ook wel dat de nieuwe geboorte hierdoor een doodsteek krijgt (is dit waar?).

Te behoren tot een christelijke gemeente, het verbondsvolk, maakt niet dat je automatisch zalig bent. Omdat geveinsdheid zo dicht aan de godzaligheid komt, kost het veel werk jezelf te onderscheiden. Struikelingen lijken moedwillige afdalingen. Het kwaad kan onder schijn goed lijken, en het goede is vol onvolmaaktheden.

Waarom laat God de schijnheilige onder Zijn volk blijven?

Antwoord: God weet het. Hij hoeft ons niet te verantwoorden. Toch kan men zeggen dat het goede eruit voortkomt. Paulus was blij dat Jezus gepredikt werd, al was het uit twistgierigheid (Fil. 1:18).

De schijnheiligen zijn wegwijzers naar de hemel, want zij dienen voor Gods kinderen tot opwekking. Ze zijn als het kaf om het koren te bewaren.

Zij dienen ook tot sierrad van de kerk. Het is zoals staat in Jesaja 49:18. (???)

Zij dienen ook tot troost van de oprechten. De dienaars brengen allen die zij vinden uit wegen en heggen. Hoeveel te meer zal God Zijn kinderen een plaats geven in Zijn huis.

Wat is het middel voor ons om te weten of wij in Gods huis als huichelaar of als oprechte zijn?

Antwoord: In het algemeen moeten wij het volgende betrachten: liefde dragen tot oprechtheid en haat tegen huichelarij. We moeten steeds op de Schrift terugvallen, ons hart is een onbekend land. God leidt door Zijn Woord en Geest. Het gaat verder hoofdzakelijk over ons hart en niet zozeer over het uitwendige. Let op de vruchten (1 Joh. 3:14). Tot slot: bidden om wijsheid waardoor wij verschillende dingen beproeven om oprecht te zijn.

7. De natuurlijke geboorte en de staat van het lichaam geven geen rechte kennis van onszelf

Het is goed om je verjaardag te gedenken (psalm 139) maar de tweede geboorte moet met groter dankzegging erkend worden.

Geboren worden in een bepaald geslacht is geen bewijs van genade. Evenmin als je bent geboren uit een Israëlitisch geslacht (Rom.9).

Velen denken dat een goed karakter, de genade zelf is. Het is een wijsheid die afkerig maakt, de grootste vijandschap tegen God (Rom. 8:7). Hierdoor komt het dat vele mensen niet bekeerd willen worden, en de raad van God verwerpen. Er is beter raad te geven aan een openbaar goddeloze, dan aan een zoetvervig burgerlijk natuurlijk mens.

Wij moeten niet op onszelf of op ons goed karakter zien, maar wij moeten terugzien op Adam, onze eerste vader; en verder naar Jezus, om onszelf wél te leren kennen.

Onze gebreken moeten ons niet traag maken in hemelse plichten.

Niemand hoeft te zeggen dat God hem niet wil, bij Hem is geen aanneming van persoon. Zelfs in het geslachtsregister van de Heere Jezus vindt men mensen, geboren uit bloedschande. Iemand die niets in zichzelf kan zijn, kan met Paulus alles zijn in genade.

Gebreken van het lichaam behoren ook tot Gods middelen, die Gods kinderen tot Jezus brengen.

8. Van christenen de weinig kennis hebben van de godsdienst

We moeten van een domme natuur geen advocaat maken om de domheid goed te praten, maar liever des te meer arbeiden om dat te boven te komen.

Er was domheid onder de discipelen; zij verstonden Christus' preken niet en vreesden te vragen.

Het staat niet best voor met ons als we dom zijn in de godsdienst en wijs in de wereldse dingen. Zij willen niet leren.

Gods kinderen zien hun onwetendheid vaak aan als grote zonde en belijden dat.

Het gaat slecht met een ziel die zelf onwetend is en ook nog kwaad spreekt van wetende mensen.

Gods kinderen begeren op te groeien in kennis van Christus en in de leer toe te nemen. Laat het niet zijn als 2 Petrus 3:2.

Je kunt je niet verontschuldigen met onwetendheid zoals Kaïn zegt dat hij niet van zijn broer Abel wist. God weet dat hij het wel weet, zegt Spreuken 24:11,12.

Soms is het geheugen van Gods kind klein en vergeten zij toch snel dingen en doen zonden vanuit onwetendheid. Maar de begeerte van de ziel om voor Gods eer te willen leven gaat daarboven uit. En..

hoe klein het geheugen ook is, het brengt in tijden van ellende ons (goede) dingen (van God) in gedachtenis, waarvan wij vooraf niet wisten het te kunnen onthouden!

9. Welk wetenschap in ons moet zijn

De zalige kennis van God is hierin gelegen, dat wij God kennen zoals Hij is.

Gods kind houdt zich alleen aan de Schrift en 'wacht zich ervoor' dat satan met zijn bedrog er tussen komt. De Schrift bepaalt ook hun mening en niet andersom. Bij valse profeten is het zo dat zij de Schrift naar hun leugen zetten. 'De Schriften zijn het, die van Christus getuigen.'

Gods kind neemt de hele Schrift aan en is niet selectief. Aan de hand van de Schriften beproeven zij de geesten of zij uit God zijn.

Blijf ook bij de oude, beproefde waarheden. 'Oude wijn is beter dan nieuwe.'

Gods kind richt zich alleen op de dingen die God openbaarde. De verborgen dingen laten zij voor God.

Zij beseffen verder maar al te goed dat hun kennis slechts ten dele is en bidden "leer mij Uw inzettingen". Als je ontdekt een dwaling te hebben, wees dan niet beschaamd hem te belijden.

Onze wijsheid moet zo zijn voor anderen, dat wij ons licht graag meedelen, hun kaarsje ontsteken bij ons vuur.

10. Het geloof van de goddelijke waarheid

Aan kennis waar geen geloof op volgt heb je niets.

Op geloof moet verandering van leven volgen; naar het levende en heilige beeld van Christus.

De naam van geloof zonder de daad kan geen genoegen geven. Worden wij gelovigen genoemd, des te meer moeten wij ons hart onderzoeken, of wij ook ware gelovigen zijn en trachten te meer die te zijn.

Wees ook niet tevreden met een beetje vreugde, etc. maar je hele hart moet vervuld zijn!

Allereerst moet je weten wát je gelooft (kennis). Dat is o.a. niet alleen de beloften weten, maar ook de voorwaarden daarvan. Wij moeten weten dat ook de hardste woorden van God waar en nodig zijn, om als hamers harde harten te breken.

Het geloof neemt Christus hartelijk aan. De duivelen geloven ook, maar dat is gedwongen.

De goddelozen zijn erger dan de duivel, want de duivel gelooft zo dat hij siddert, maar vele goddelozen achten Gods dreigementen niet meer dan zinloos ophef.

11. Het vertrouwen en de toepassing van de goddelijke beloften

De bijzonderste delen van Gods Woord zijn dierbare beloften, die door de gelovigen aangenomen moeten worden.

Wij moeten met David in de beloften een boodschap van God zien, om die door ons aan te nemen.

Het is veel als we weten dat God een Behouder is van alle mensen, maar het is meer om te geloven, dat Hij meest de gelovigen behoudt. Maar het beste van alles is als we zeggen: Hij heeft mij liefgehad.

Gods Woord is (alleen) de fontein van alle beloften.

Huichelaars willen geen belofte, alsof zij er geen nodig hebben en handelen op eigen houtje (Achaz en Saul).

Er zijn christenen die aan God de zorg van geestelijke dingen toevertrouwen, maar niet de zorg van het lichamelijke. Maar de beloften van het tegenwoordige en toekomstige leven staan vast.

De meeste mensen zijn als bedelaars, die één hand gebruiken om aalmoes te ontvangen, maar met de andere hand werken ze niet. Met de ene hand van het geloof moeten we Jezus aannemen, met de andere hand onszelf aan Hem opofferen tot een heilig offer. Gods kinderen zijn zeer arbeidzaam om te ontvangen, waar zij naar verlangen.

Er zit ook strijd aan vast. We kunnen de beloften ons niet toepassen zonder strijd tegen de boze overheden (Ef. 6) 'Heere kom mijn ongeloof te hulp'. Gods verschrikkingen vallen soms op de ziel, maar het vertrouwen blijft. Door Gods vertroosting komt de ziel die vertrouwt alle schrik en vrees te boven. Job 11: De verwachting van de huichelaars zal vergaan met schrik en vrees.

12. De hoop van het geloof

De hoop van het geloof is hemels. Het aardse mogen wij ontvangen en met matigheid daarop wachten, maar onze bijzondere hoop is weggelegd in de hemelen. Daarin zoeken Gods kinderen volle verzekerdheid tot het einde toe.

Alle hoop moet haar grond in God hebben. Daarom moeten we eerst wanhopen aan eigen krachten.

Gods beloften zijn de enige ankergrond voor het anker van onze hoop.

Het geloof is de vaste grond van het geloof. Hetgeen wij niet kunnen geloven, dat mogen wij niet hopen.

De hoop kan geen zekerheid hebben, zonder de zekerheid van het geloof.

Het is geen wonder dat zij, die geen goed geloof hebben, twifelen en waggelen in hun hoop. Als er ellende komt, dan is het direct: het is buiten hoop. Zo zijn er velen die niet zelf tot een verzekerde hoop komen, een middel om anderen onzeker te maken.

Zekerheid leidt niet tot hoogmoed, maar nederigheid. De hopende christen ontziet niet in schrik van de dood. Velen die hopen op de hemel, maken niet meer haast om de wereld uit te gaan.

Als men de gehoopte dingen nog niet ziet, moet er gewacht worden. Al word je dan soms bespot door bijv. Ismaël. Het wachten maakt niet zwaarmoedig, maar de hoop van het ware geloof maakt het hart vrolijk. En het geeft kracht tot een godzalig leven.

13. De vrede en vreugde van het hart

Paulus zegt: "Wij roemen in de hoop der heerlijkheid Gods". De joden waren pas blij met de reiniging als de priester het zei dat de melaatsen rein waren. De Heere onderhoudt in Zijn kerk de liefelijke voeten, die de vrede verkondigen (o.a. de prediking dus).

De Heilige Geest geeft vrede. Zie ook Romeinen 8:16. De Geest drukt Zich als een zegel in onze geest, dat er Zijn teken in blijft staan, waaruit een volle verzekerdheid en troost ontstaan. De blijdschap van het geloof komt langzaam, omdat die uit droefheid voortkomt. Het geloof haast zich om Jezus aan te grijpen, zoals de zinkende Petrus. Maar het geloof haast zich niet om de vreugdevrucht uit te werken (past dit bij 'die gelooft zal niet haasten').

De vrede is duurzaam. Geveinste blijdschap duurt niet lang.

Gods kinderen zijn niet voldaan met een beginsel van de vreugde naar het geloof. Zij arbeiden om meer.

14. De Geest der heiligmaking

Er is geen heiligmaking als men de noodzaak ertoe niet ziet. De noodzaak ertoe wordt gezien als men beseft hoe erg het er voor staan, door de 'Geest van dienstbaarheid tot vrees'.

De Heilige Geest maakt één met Christus en met de Vader. Het doet ons kinderlijk 'Abba Vader' roepen en het houdt stand, ook in tegenspoed.

Je kunt weten of de Geest van God in je hart is als je vruchten draagt. Velen kunnen het werk van de Geest niet verdragen, omdat ze dan hun vleselijke dingen moeten opgeven. We moeten opwassen en bij het geloof de deugd voegen.

Christus belooft dat Zijn Geest in de gelovigen blijft wonen.

Gods kind is als de Emmaüsgangers: hij dwingt Jezus om te blijven.

15. Het vlees van de gelovige is gekruisigd

De vreugde is helaas niet volkomen omdat Gods kind zijn verdorven vlees nog in zich draagt. Voor hem is de verdorvenheid een overgebleven wond. Voor ongelovigen is alles bedorven en onrein.

De Heilige Geest geeft zo'n goed licht dat wij in alle hoekjes de vuiligheid kunnen zien. Ongelovigen zijn blinden.

Al drukt de last van de vleselijkheid niet altijd even zwaar, toch moet ze steeds onaangenaam zijn. We moeten het vlees / de zonden zien als een onwelkome gast. Gods beste kinderen worden soms overrompeld en verkracht als zij niet goed op hun hoede zijn en naar het vlees luisteren. Maar de ongelovige houdt het vlees voor hun man.

Het vlees en de verrader schuilt zelfs in Gods huis. Maar helaas, vele mensen houden niet van beroering en willen twist voorkomen en laten daarom zonden toe.

Gods kinderen wachten zich behoedzaam om niet in de strikken van het vlees gevangen te worden. Maar gebeurt het wel, dan is het tegen hun wil. Zij zijn geen vrijwillige slaaf van de zonde. Men moet zó waken dat men het vlees probeert te kruisigen; in het bijzonder ons hart. In ons hart vinden wij boze lusten, traagheid, ijdele gedachten, dodigheid. Als men alleen het uitwendige wil besnoeien en niet de wortel, wordt men het onkruid nooit meester. We moeten niet de stroom tegen willen houden, maar de fontein zelf stoppen! Niet voor niks staat er: "Doodt uw aardse leden". Gods kinderen verzorgen het vlees niet, maar zij sterven de zonden dagelijks af.

16. Er is geen bekwaamheid tot de ware deugd, dan alleen door genade

Ondanks de karaktersverschillen, kunnen we zeggen dat ieder vanuit zichzelf natuurlijk is, de Geest niet hebbende. Augustinus: "Men mag het stellen zoals men wilt, maar alles blijft menselijk". Een goddeloze is makkelijker te bekeren, dan een goed burgerlijk mens. We moeten erkennen dat we onrein zijn en niet uit de eigen put willen drinken, maar uit de geestelijke Steenrots. Wij hoeven niet te pronken met iets van onszelf, maar met dat wat van Boven komt.

Gods genade is gelukkig niet aan een goede opvoeding gebonden: Jonathan was vroom onder een goddeloos vader. Toch gebruikt de genade de opvoeding dikwijls als instrument. Een natuurlijk mens kan een afkeer hebben van bepaalde zonden en menen een heilige te zijn als hij anderen deze zonden ziet begaan. De goddelijke natuur daarentegen is een vijand van alle boze lusten die in de wereld zijn en in het bijzonder de zonden waartoe wij het meest geneigd zijn. De Heilige Geest leert werken in weerwil van de natuur. Ja, verandert de natuur en maakt van een wolf een lam.

17. De burgerlijke deugden verschillen veel van de ware godzaligheid

De kunst van de oude heidenen was heerlijk over de deugden te spreken en daarmee was het uit. Maar de godzaligheid bestaat uit meer doen dan praten.

Wat baat al de uiterlijke burgerlijkheid als het hart en geweten bevlekt blijven?

Waarachtige deugden moeten wij zoeken, omdat wij in de Waarachtige zijn, 1 Joh. 5:20. Dit zijn de deugden: geloof, nederigheid en eer van God tot het hoogste doel.

Pas op voor schijn van burgerlijke eerbaarheid; voorbeeld: Herodes en Pilatus werden vrienden toen zij Jezus zouden doden.

Wij moeten de eer van God en de luister van een goed geweten zoeken op te houden, al zouden wij onze eigen eer verliezen.

Burgerlijke mensen houden er niet van zichzelf weg te cijferen, het aanzien in de wereld is hun enige doelwit.

Velen schuiven de zonden op de gebreken van hun lichaam en houden zich vaak gebrekkiger dan zij zijn. Maar wij moeten bedroefd zijn over de lichamelijke gebreken, die de godzaligheid hinderen.

18. Kwade beweegredenen tot burgerlijke deugden en uitwendige godsdienst

De godsdienst en de deugd liggen bij Gods kinderen vaster in het hart: het is hen om de deugd zelf te doen.

Het kan niet zo zijn dat je de godsdienst alleen leeft in goede tijden.

De burgerlijke eerbaarheid moet een vrucht (en geen reden) zijn van de godzaligheid.

Bij sommigen zijn de deugden niet duurzaam. Zij laten zich meenemen in het gezelschap. Maar eenmaal uit dat gezelschap lopen zij weer met anderen mee en draaien ze zo om. We moeten zelf een goed gezelschap zijn met een reuk van Christus!

19. De toerusting tot de christelijke strijd tegen de zonde

Je ontvangt geen kroon zonder strijd. Velen willen niet strijden en waken om 'geweld te doen op het Koninkrijk der hemelen'.

Hoe is de toerusting tot deze geestelijke strijd?

- Uit liefde tot God.
- De Geest van God gebruiken als het voornaamste wapen.
- Gewapend zijn van het hoofd tot de voeten, de gehele wapenrusting van God; Efeze 6.
- Doel: de zaak van God bevorderen.
- Een ernstige strijd: het is een vechten voor ons leven.

20. De strijd tegen de zonde

We moeten tegen satan strijden. Daarbij ons niet zozeer beangstigen voor zijn pijnigingen, maar meer voor zijn vleierijen en listige verlokkingen tot de zonden.

We moeten tegen de wereld strijden omdat de vriendschap met de wereld, vijandschap tegen God is.

We moeten tegen het eigen vlees strijden en onze leden gebruiken als wapens van der ongerechtigheid. We hoeven ons eigen lichaam niet te haten, zoals de monniken het martelden, maar we moeten ons lichaam dienstbaar maken voor God.

We moeten strijden tegen alle zonden. Toegestane zonden in de wereld, stiekeme zonden, grote zonden, kleine zonden.

We moeten strijden tegen onze boezemzonden. Barmhartigheid tegen een boezemzonde is wreedheid tegen onze eigen ziel.

We moeten moedig strijden en de vijand niet uit de weg gaan. Niet als een hondje van veraf op een beer staan te keffen, zonder dichterbij te komen.

We moeten de zonde in zijn sterkste bolwerk aanvallen. Dus in het hart en niet in lichte uitwendigheden.

21. De overwinning tegen de zonde

Wij hebben onze sterkte in het Hoofd, in Christus.

Die bevreesd zijn en niet besluiten om te vechten, worden geslagen. Velen vechten zo, dat zij zelfs vrezen te overwinnen, zoals David niet graag zag dat zijn lieve Absalom werd geslagen. Zij slaan wat alarm, maar als het begint te spannen, dan willen zij het liever opgeven.

Vele christenen willen de overwinning zonder strijd te voeren. Maar de duivel wijkt niet zo gemakkelijk, en als hij een keer wijkt, komt hij spoedig terug.

Laten we nooit denken genoeg te hebben gestreden! Laten we ons niet vergenoegen met een ijdele schaduw van overwinning. We kunnen hier pas van spreken als God al onze vijanden heeft verslagen. Gods kinderen trachten naar een volkomen overwinning. We moeten hierbij Gods oog tot hulp roepen: zie of er nog ergens een schadelijke weg is; Psalm 139.

22. De aandoeningen en bewegingen van ons hart

De moeilijkste strijd hebben wij met onszelf. David had veel overwinningen behaald, maar werd gevangen door een boze lust.

We hoeven echter niet te wensen als stokken en blokken te worden, maar onze begeerten heiligen en goed regeren. We hoeven niet als Stoïcijnen te worden.

De kwade bewegingen worden in de bijbel vleselijk en verderfelijk genoemd. We moeten ze niet voeden maar kruisigen. Het geweten is hiervoor het middel.

Soms zijn Gods kinderen erg veranderlijk en snel te beïnvloeden.

Anderen zijn klein en vreesachtig van hart waardoor zij snel wantrouwen in een goede zaak.

Er is in veel gelovigen een grote traagheid en domheid. Misschien worden we door onze traagheid bewaard voor uitpattingen, maar het staat niet best om zorgeloos te worden. Luiheid doet in diepe slaap van zonden vallen. Als een predikant alarm slaat en “brand” roept, vragen zij niet waar de brand is, maar zegt men: “Wat is die man toch vol van hartstocht.”

Aan de andere kant kunnen we ook erg driftig zijn en heeft de genade werk genoeg om ons in toom te houden. David was een man vol driften en toch een man naar Gods hart. Soms barst dit humor ook wel ten kwade uit.

Gods kinderen hebben soms ook een hard, stuurs en stug karakter. Een voordeel hiervan is dat je vaster kan staan in de strijd tegen de zonden. Maar nadelig is dat zij niet gewillig zijn, ze willen niet bestraft worden en zijn koppig.

Hoe de bewegingen van het hart van Gods kinderen ook is, altijd houden zij hun hart naar en aan de Heere als een kompas.

23. De droefheid over de zonde

De ‘besten’ van Gods volk worden soms door de zonden ellendig overrompeld zodat zij in tranen bidden: “Genees mijn ziel, want ik heb gezondigd”.

Gods kind beleeft bij het zien op Christus eerst een treuren over zijn eigen boze natuur en leven en bij het zien op Zijn liefde. Het kan ook niet anders, dan dat hij de wereld als een tranendal ervaart.

De natuurlijke mens wil niet treuren en is er liefst zo snel mogelijk van ontslagen. Gods kind treurt gewillig en offert zijn gebroken hart aan God op. Als God om de zonde de mens beroert, dan maakt Hij het hart week.

Ongelovigen treuren over enkele zonden die bekend worden, maar verbergen vele andere zonden die groter zijn. Maar álle zonden moeten ons doen treuren.

We hoeven echter niet troosteloos te zijn, maar onze droefheid is naar God. Aan Zijn voeten ontvangen wij genezing.

Velen letten er weinig op welke schade hun zonden aan Gods eer doen, als zij zelf maar geen schade lijden.

24. De schaamte

Niet alleen de pijn voelen, maar ook de schande. Zonde is een reden om ons te schamen. Het is bedroevend dat veel christenen beschaamd zijn als zij iets goeds zullen doen, en niet beschaamd zijn over hun zonden. Paulus zegt: “Schaamt u het getuigenis van Christus niet.”

De oneer die God wordt aangedaan met de zonden, moet ons het meest aan het hart gaan. Gods kinderen zijn ook beschaamd over zonden van anderen. We moeten elkaar opvoeden in de vreze des Heeren en niet zijn als Eli. We weten dat de enige weg tot vergeving is door onze zonden te belijden. Maar velen willen als Rachel liever de afgoden verbergen. Het einde van ware droefheid en schaamte over de zonde is blijdschap en troost voor de ziel. Wij worden vernederd, maar niet vernietigd. Wij behouden in onze vernedering het geloof in Jezus. Hij belooft: "Voor uw dubbele schaamte en schande, zullen zij juichen over hun deel en eeuwige vreugde hebben" (Jes. 61).

25. De vreze Gods

De vreze des Heeren is het beginsel van de wetenschap. We moeten God meer vrezen dan mensen. De vrees voor mensen steunt de zondige daad. Wij weten de schrik des Heeren wel en de gelovigen kennen best de kracht van Zijn toornigheid. Maar de bijzondere beweegreden moet Gods genade zijn; dat wij weten dat bij Hem geen grimmigheid tegen ons is. David zei: "Bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt". Wij moeten God vrezen, zoals men een goede vriend niet wil vertoornen. Maar de huichelaars vrezen God slechts om Zijn oordelen. Onze vrees moet een kinderlijke vrees zijn, niet een slaafse aan de wet. Al is het waar dat de vrees voor de zonden blijft. Het leidt niet tot wanhoop zoals bij goddelozen, maar tot bekering en tot groter troost. Zoals Mozes zeer bevreesd was en toch klom hij op (Hebr. 12). Gods kinderen moeten toch beschaamd worden als zij aan hun zonden denken, al is het dat God hun verzoening heeft gedaan. Het houdt het kinderlijk hart dag en nacht uitgestrekt naar God en het streeft naar meer heilig leven. We moeten Hem vrezen niet als tiran, maar als Vader. Goddelozen vluchten zelf al van Hem weg, zoals Kaïn en zij denken dat ze niets goeds van God te verwachten hebben. Wij moeten God wel het meest vrezen als Hij zegent met weldaden. En niet vervolgens na de weldaden, denken zoals Rom. 5:20: we kunnen maar zondigen, want de genade is meer. Wij moeten met onze ziel de Heere ook begeren in de nacht van ellende. Dan vrezen wij God niet als een vijand, maar wij vrezen dat wij die Vriend / vriendschap zullen verliezen (de liefde). De goddelozen daarentegen vrezen God uit haat, zij wensten dat Hij er nooit geweest was. De vreze Gods maakt Gods kinderen ook bedreven en wakker tot heiligmaking, omdat zij de waarheid ondervinden van de Goddelijke beloften. Niet gelovige vrees maakt ziek. Maar wij worden door de vreze Gods beter, want die leert ons het kwade te haten en het goede te doen. De schrik des Heeren beweegt tot het geloof. De vreze van God leert ons nergens meer voor te vrezen dan voor de zonde, meer dan voor de straf. Gods kinderen (blijven) bidden om de vreze des Heeren in hun hart, en dat meer en meer. Het moet onze studie zijn.

26. De liefde van God

Kinderlijke vrees en liefde zijn twee zusters die graag samen gaan. We dienen liefde voor God te hebben om Zijn volheid van genade in Christus. Deze liefde komt uit ondervinding: het is een dankbare erkenning van ontvangen goed. De meeste christenen vergeten hetgeen zij ontvangen hebben, en beminnen God omdat zij nieuwe weldaden verwachten. Zie zien maar op Gods milde handen, zonder een hart dat naar Hem dorst. Zoals God ons liefheeft, niet om ons maar om Zichzelf, daarom moeten wij Hem ook liefhebben om Zijns wil. God liefhebben is ook Zijn voorzienigheid ondertekenen en tevreden zijn met ons lot. Gods liefde maakt arbeidzaam: te zoeken Hem te behagen en naar Zijn beeld veranderd te worden.

27. De gehoorzaamheid

Het is gemakkelijk om te roemen dat je God lief hebt, maar Jezus nam het niet gemakkelijk toen Hij wel driemaal vroeg aan Petrus: "Hebt gij mij lief?". God liefhebben is Hem willen dienen en gehoorzaam zijn. Dat wil zeggen dat wij moeten weten waarin en waarom wij God gehoorzaam moeten zijn. Wij moeten niet denken haast genoeg gehoorzaam te zijn, Gods kinderen kunnen nooit voldaan zijn. Altijd ondervinden wij dat het kwade ons bij ligt, als we het goede willen doen. Het vlees strijd tegen de geest.

Onze gehoorzaamheid moet gewillig zijn. Gods werk is verder duurzaam, de gehoorzaamheid daarom ook.

Ons hoogste doel moet zijn om God te dienen en te gehoorzamen in Zijn eigen werk, om God zelf.

28. De godsdienst

De gehoorzaamheid die wij God bewijzen, vereist godsdienstige plichten. Wij moeten veranderd worden, opdat door de godsdienst Jezus een gedaante in ons krijgt.

Zo is de oprechte godsdienst ons sierraad, onze boezemvriend, ons belangrijkste werk, uit de Geest, krachtig in de Heere, gebouwd op het Woord van God.

29. De welgestelde godsdienst

Er moet bij ons een godsdienst zijn die voor onszelf en anderen een licht is. Bekwaam en gereed om van onze hoop rekenschap te geven. God heeft ons geroepen opdat wij Zijn deugden zouden verkondigen.

Velen houden het meest van een stomme godsdienst: als zij er iemand over horen spreken, dan is het dadelijk: houd uw godsdienst maar voor uzelf, zoals in Amos 6:10 staat.

Wij moeten de plichten van de godsdienst waarnemen, ook in de slechte tijden vasthouden. Bereken wel van te voren te kosten.

30. De werking van de godsdienst

Bij de ware godsdienst valt onze eigen rede(nering) weg. Het gaat alle burgerlijke deugden te boven en is zelfs de grond van alle burgerlijke handelingen. Daarom moeten we ook onze eigen wil verzaken en hoeven we geen vrees te hebben voor mensen. "Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede."

De kern van de godsdienst moeten wij zo behouden, dat wij de schaduwen laten varen. Het is een gevaarlijke fout in de godsdienst, dat men nog aan de schaduwen van de wet wil blijven hangen om zalig te worden, zoals veel bekeerde Joden Mozes en Christus samen wilden voegen (Hand. 15).

De godsdienst maakt ons nederig, maar volgens het voorbeeld van Christus. Als God ons roept, dan moeten wij met vrijmoedigheid gaan tot de Troon van genade. Velen hebben een eigenwillige nederigheid. Zij willen steunen op of komen met andere dingen omdat zij niet rechtstreeks tot Jezus durven gaan.

Het hart wordt door de godsdienst week en buigzaam gemaakt. Het maakt lijdzaam en gewillig.

31. Bijzondere bewegingen in het godsdienstige

Daniël achtte zijn godsdienst zo hoog dat hij al de eer van het Koninklijke hof verachtte en zich in de leeuwenkuil liet werpen. Als God al het tijdelijke ons ontnemt, moet de lof aan Hem blijven.

Velen maken van hun godsdienst niets anders dan twistvragen over spijs, drank, dagen en meer dingen. Zij sluiten hiermee uit die zij moesten aannemen en opbouwen. De godsdienst moet daarentegen een ladder zijn om onze zielen naar de hemel te voeren.

32. De prediking van het Woord

Prediking was van het begin het middel om de godsdienst te leren en voort te zetten. Dat zal het ook blijven tot de voleinding van de wereld. God Zelf was de eerste Predikant van het Evangelie in het Paradijs toen Hij het zaad van de vrouw aankondigde.

Alle leringen moeten sterren zijn om naar Jezus te leiden, want het eigenlijke werk van de dienaar van God is om Christus de Gekruisigde prediken.

Natuurlijke wijsheid mag de schede zijn, maar Gods Woord moet altijd het zwaard blijven om het zondige hart te doorsnijden.

Alles wat men predikt moet tot opbouw zijn in Christus. Men moet Christus voordeel steeds zoeken. Als Christus' eer wordt bevorderd, is het genoeg.

Gods kinderen zijn begerig naar onvervalste melk, en daarom zegt Paulus in 2 Korinthe 2 ook dat we het oprecht uit (dienen te) dragen.

Men moet Gods Woord aannemen, hoezeer het verstand ook daarmee in strijd schijnt.

Een predikant moet geen lijden ontzien, als hij daardoor de waarheid van God kan verheffen.

Men moet de goddelijke waarheid zo aangenaam mogelijk maken en tonen dat die zeker en vast is.

33. De krachtige prediking van een leraar

Een predikant moet uitzien naar vrucht op zijn prediking. De prediking moet daarvoor duidelijk zijn en in nederigheid en persoonlijk gebracht. De prediker moet zelf eerst betrachten wat hij leert.

34. Hoe Gods Woord aangehoord moet worden

Men moet voortdurend horen. De ene predikatie is als een hamer voor de ander, om de woorden van de wijze, als spijkers vaster in te slaan. Hiertoe moet men ook begerig zijn. Daarvoor is voorbereiding nodig door gebed en heiliging.

Laten we ook positief horen, zodat we niet verbittert worden als we worden geprikkeld. Wij moeten alle predikanten ontvangen als engelen, zelfs als Christus, niet zozeer ziende op hun persoon als op hun werk (Gal. 4:14).

We moeten de gezondste spijs zoeken en niet het smakelijkste. Wij moeten willen lijden als de wet ons hart raakt. De woorden als prikkels moeten ons aangenaam zijn. Velen horen graag beloften, maar geen geboden.

Men moet de volmaaktheid van de wet inzien, om zichzelf goed te zien en niet alleen anderen.

We moeten in het Woord de kracht van God zoeken, want wij willen immers God Zelf horen! En dan moet het Woord niet alleen vergadert worden om het alleen te bewaren, maar we moeten het doen tot stichting van onszelf en anderen.

Het Woord moet ons passen: "Heere, geef ons altijd van dit brood". Als we het zat worden omdat we geen nieuws meer horen, zoals men graag naar Paulus hoorden omdat hij vreemde dingen predikte, dan is het een kwaad teken.

Het gevolg van goed horen is dat wij vruchten voortbrengen en tonen welke Meester we hebben.

35. De ijver voor de godsdienst

Paulus gaf deze boodschap in Rom. 12: "Zijt niet traag in het benaarstigen". Onze ijver moet niet alleen vóór God zijn, maar ook náár God en volgens Zijn wil.

36. Bijzondere werkingen van de heilige ijver

We moeten in het openbaar onze ijver uiten zoals Daniël die zijn vensters open zette. Maar dan wel standvastig en niet het laten doven in slechte tijden. Onze ijver is zovaak buiten de maat en regel: dán zijn we ijskoud, dán branden we als vuur buiten de haard.

De meeste mensen houden hun ijver voor zichzelf. Zij houden zich alsof zij thuis werk genoeg hebben; ze begraven hun eigen talent.

37. Het verlaten van de zonde

Paulus stelt ijver en wraak tegen de zonde in 2 Korinthe 7 bij elkaar. Maar hiervoor moet je wel je zonden kennen en daarom niet proberen te verbergen. De Heere ziet ze toch wel. We moeten eerlijk zijn en zeggen: "Tegen U heb ik gezondigd".

Daarnaast moeten we het ook goed maken met de mensen die beledigd zijn door ons; Zacheüs gaf het gestolen goed weer terug. Er moet daarom een oprechte hekel zijn aan de zonden en de beweging van het hart moet ernaar zijn om de zonden eruit te werpen. We moeten er geen pleister opleggen, maar het eruit snijden.

38. De wijze waarop wij de zonden moeten verlaten

Christus zei tegen hem die Hij had genezen: "Zondig niet meer, opdat u niet wat ergers overkome."

De mensen zijn veelal te haastig en onbedachtzaam tot het werk van de bekering: ze willen met één slag al de zonden doodslaan, zoals bij hen, die verschrikt te vlug opstaan, en dan het hoofd stoten, of vallen. Dan is men snel moe.

Anderzijds schuilt in uitstel gevaar.

Er zijn er in hun ouderdom of op het laatst van hun leven bekeerd, maar die waren niet eerder geroepen; zij hebben het in hun jeugd niet uitgesteld. Toen Zacheüs werd geroepen, wachtte hij geen ogenblik.

Het ergste kwaad van de zonde moeten wij in onszelf zien: de zonde doet ons meer kwaad dan alle duivels of de wereld kunnen doen.

Maar we moeten ook ernstig zijn tegen anderen als zij zondigen. Het kan niet zo zijn dat we ons alleen op onszelf richten en gemakkelijk zonden van anderen bezien.

39. De bekering tot God

Wij moeten ons zó losmaken, dat ons niets weerhoudt om tot de Heere te komen.

Als wij een zonde verlaten, moeten wij de tegenovergestelde deugd betrachten. Daarbij is ons (hele) hart als het goed is, het rad in al onze beweegredenen tot God. God gebruikt soms scherpe roeden om de mens van de zonde af te drijven, zoals bij Manasse te zien is. In voorspoed dwaalt men gemakkelijk af van God, en daarom zet God ons in duisternis.

40. De beweegredenen tot bekering

We moeten niet alleen ziek worden van de zonden, maar er ook aan sterven. En daarom moeten we ook niet huilen om de straf, maar om de zonde zelf. Mijn zonden zijn een tekort aan Gods eer! Het is een breuk van Gods wet. En daarom moet ons doel ook zijn: een bevredigde met God te worden. Wij moeten God zoeken om God Zelf. Als Hij zegt: "Zoek Mijn aangezicht", dan moet de echo van onze ziel zijn: "Ik zoek Uw aangezicht. Ik verlang naar U".

Het geloof is hierbij de kracht van alle beweegredenen. Wij moeten geloven dat de bekering een zeker middel is tot de zaligheid. Wij moeten zó op de zonde zien, dat wij het oog ook hebben op de genade, zoals de koperen slang.

41. Het gebed

Het gebed is één van de voornaamste en eerste vruchten. Een pas geboren kind begint dadelijk om voedsel te huilen. God zei over Paulus: "Zie hij bidt".

We mogen in ons gebed de woorden gebruiken die ons het beste passen, naar de situatie. God weet wel wat in je hart is. (Nadeel formuliergebeden)

We moeten wel bidden volgens Gods wil: pleitende op Zijn beloften. Uw wil geschiede. We kunnen niet zomaar bidden volgens eigen lust zonder ons af te vragen of het Gods wil is.

We hoeven niet te letten op de lengte van onze woorden, maar hoe krachtig ons hart bewogen is.

We moeten ons niet vergenoegen met openbare gebeden; er staat dat we de binnenkamer in moeten gaan.

We mogen bidden als een bedelaar; nederig. Zoals de tollenaar. Huichelaars zijn brutaal en twisten met God als Hij niet snel genoeg antwoordt.

De belijdenis van zonden moet altijd in ons gebed zijn; hoe durven we anders God in het aangezicht te zien?

Het geloof dat bij God vergeving te krijgen is, moet ons al onze zonden voor God doen uitschreien. Het gebed is dus vertrouwend op genade.

42. De hoedanigheid van het gebed

Bidden en geloven zijn twee voeten waar de nieuwe mens op rust; twee handen waar onze ziel mee werkt; twee cherubsvleugels waarmee wij opvaren naar de hemel; twee armen waarmee wij de goede God vasthouden, zoals Jakob, totdat Hij ons zegent.

We moeten onze ziel uitstorten voor de Heere (Ps. 62).

Wij moeten vaste tijden stellen om te bidden (Ps. 55).

Gods kinderen bidden op allerlei manieren: met woorden (Hos. 14:3), binnensmonds (1 Sam. 1), met korte zuchten. Ons hele leven behoort een gebed te zijn.

Wij moeten onder kastijding niet bezwijken en ook juist dan bidden. Juist een tijd van lijden, is een tijd van bidden. Daarentegen moet het gebed ons niet alleen tot steun zijn in ellenden, maar ook ons vermaak in voorspoed.

Ons gebed behoort in vast vertrouwen te zijn. De Heere zegt: "Eer zij roepen zal Ik antwoorden".

Als God niet terstond antwoord, moeten wij onderzoeken welke zonde de weg van onze gebeden tot God hindert. En belijden: "Ik zal de gramschap van de Heere dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd" (Micha 7)

43. De beweegredenen tot bidden

Waarom moeten we bidden?

- Om andere plichten des te beter te doen. "Geef mij verstand en ik zal uw wet houden".
- Om de zonden des te meer te haten en te verlaten. Het gebed is een wapen.
- Omdat God het van ons vraagt.
- Omdat het aangenamer is wat wij op ons bidden ontvangen, dan wat wij op een andere manier ontvangen.
- Om hiermee onze hoop en geloof te voeden.
- Omdat wij van God onze geestelijke- en lichamelijke nooddrift mogen vragen.
- Omdat we daarmee op de belofte mogen pleiten en om genade mogen bidden.

44. De verdraagzaamheid en lijdzaamheid

Het leven van een christen is vol ellende, want zij zullen door veel verdrukkingen ingaan in het Koninkrijk van God. Maar het is ook nuttig, dat de Heere onze weg met doornen omtuint, opdat wij Hem als eerste zoeken. Hierdoor zullen wij groeien en door verstrooiing het Evangelie verspreiden.

We moeten onszelf geen lijden op de hals halen (dat is enkel eerezucht), maar lijden als God het ons oplegt, als het nodig is. Dat is dan gevoelig, want het is Gods hand die ons drukt. Onze lijdzaamheid moet ook eerlijk onder ogen zien wat God wil en bereid zijn om het juk van Christus te dragen. Dat zal ook zijn vruchten voortbrengen. Want verdrukkingen werken lijdzaamheid, lijdzaamheid werkt bevinding, bevinding werkt hoop. Wij moeten in de verdrukkingen Gods liefde zien en ook het nut voor ons. De verlossing moet met lijdzaamheid verwacht worden ("Die gelooft zal niet haasten").

45. Het beroep

De christelijke lijdzaamheid komt in het bijzonder aan de orde in ons beroep. In elke staat van het leven moeten wij werkzaam zijn en een ieder weer op zijn manier, maar wel in God. Daarin moeten we ook zijn, wat we uit (behoren te) stralen. Blijf in je beroep dichtbij God en werk voor Hem. Daarbij moet onze zorg zijn vrucht te geven op zijn tijd. De aardse dingen moet men doen met een hemelse wandel en met een genegenheid tot de dingen die boven zijn. En als je een ander beroep kiest, moet dat niet zo zijn als naar de valse profeten, voordat God hen zendt.

46. Beweegredenen om vlijtig in ons beroep te zijn

We moeten hard werken (Spr. 31). Als er sprake is van tijdverdrijf is dat een uitvlucht voor ijdelheden. De hand van de vlijtigen maakt rijk. (Spr. 13:4).

In dit leven moeten wij niet dromen van rust. In de hemel rust men van de arbeid (Openb. 14:13).

Daarbij moeten wij werken om kwade begeerlijkheden af te snijden en ijdele wensen. Het is een deugd als men met weinig tevreden is, maar niet als het uit tegenzin in arbeid is.

47. Het bekomen van de rijkdom

De godzaligheid heeft ook de belofte van het tijdelijke leven. Al moeten wij vergenoegd zijn met een dak en wat eten en bij de wetenschap dat de Heere onze God is. We moeten tevreden zijn met Gods voorzienigheid omdat wij weten dat, als wij het geestelijke eerst zoeken, Hij het tijdelijke ook wel zal geven, al was het in onze slaap (Ps. 127).

Ongelovigen zoeken rijkdommen onbepaald met al hun krachten. Rachel riep: "Geef mij kinderen" (Gen. 30). Ze vragen niet: "Voor wie arbeid ik toch?".

Als wij op onze zonden zien, moeten wij beschaamd zijn dat God ons nog iets laat behouden. Gods kind is tevreden met een bescheiden deel.

Laat het volk Israel ons tot waarschuwing zijn: Zij meenden niets te hebben, omdat ze niet alles hadden wat zij begeerden (onvrede manna).

De goederen van de wereld moeten niet bekeken worden als een bewijs van Gods liefde. Men kan God niet beschuldigen als hij anderen, soms zelfs goddelozen, meer rijkdom geeft dan ons. Asaf was jaloers, maar toen hij later in Gods heiligdom was, werd hij wijzer en sprak hij: "Gij zet hen op gladde plaatsen, Gij doet hen vallen...".

Het is voor ons nuttiger dat onze weg met doornen omtuint wordt. Als wij rijk worden, moeten wij sterk zijn, of God ons niet aan onze lusten overgeeft. Het is een kwaad oordeel als men kwaad doet en voorspoed heeft. We kunnen ons tenslotte nooit 100% vergenoegen in goederen. We hebben h t pas echt als wij Gods liefde hebben.

48. Het goed gebruik van de rijkdommen

De dingen die God ons geeft, zijn slechts om te gebruiken en te genieten. Niet om te misbruiken. We moeten daarom in voorspoed niet zorgeloos zijn, maar ook niet gierig. Veel christenen vertrouwen op hun rijkdom; de goederen zijn hun sterke stad. Zij worden daar trots en moedig op. Maar ons hart mag hier niet op staan.

De wereld zien wij aan als een winkel vol ijdelheden, en een land vol vijanden; wij gebruiken die terloops, zoals een hond uit de Nijl drinkt, vreest voor krokodillen.

De godsdienst is onze piloot, en de wereld de zee waarop wij zeilen, niet de haven die wij tot doel hebben.

Wij mogen ons in de wereldse dingen matig verblijden, maar onze grootste blijdschap moet zijn, dat God ons deel is, het ga met de wereld zoals het wil. Bij gebrek moeten wij ons in God verheugen, omdat Zijn liefde onveranderlijk is.

49. Het verlaten van de wereldse goederen

Als God wil dat wij de goederen nemen, nemen wij ze aan, en als God wil dat we ervan scheiden, dan doen we dat met blijdschap om er rekenschap vanaf te geven.

Sommigen verlaten de wereld niet om vrienden van God te worden, maar om de kosten en moeiten die aan het wereldse leven verbonden zijn. Maar in plaats van uit de zondige wereld te gaan, komen zij in een erger en zondiger staat, en verdubbelen hun ellenden.

Het was niet goed van Jona dat hij over het verdorren van de wonderboom zo bedroefd was. Wij moeten met blijdschap aanzien als mensen onze goederen roven (Hebr. 10). Anderen lopen schreiend God achterna, als Hij hun goederen wegneemt zoals Micha, toen men zijn afgoden wegnam (Richt. 18), maar wij moeten ons sterken in de Heere. De hoop van de wereldse mensen vergaat als hun goederen vergaan.

We moeten op tijd ons testament klaar hebben, zodat we op ons sterfbed alleen met hemelse dingen bezig mogen zijn.

Wij moeten verlangen om de wereld vaarwel te zeggen; liever willen uitwonen. Alhoewel de natuur onwillig is om te scheiden, en het geweten vreest om voor God te komen, evenwel moet ons geloof deze vrees te boven komen, en daardoor een betere voorbereiding maken om te sterven. Bij ons moet voorop staan: Ik ben begerig om ontbonden te worden: blij zijn om te scheiden, omdat wij verzekerd zijn van een beter. Wij moeten scheiden in gehoorzaamheid aan God, Die deze wet heeft gesteld om eenmaal te sterven. Als Christus zegt: "Ik kom haastig", dan moeten wij antwoorden en met Johannes zeggen: "Amen, kom Heere Jezus, ja kom haastig".

50. De aalmoezen

Rijke mensen zijn verplicht hun goederen te delen. De rijke man staat gebrandmerkt omdat hij de arme Lazarus niet hielp. Geven is echter niet genoeg. Paulus toont dat men al zijn goederen aan armen kan geven en toch bij God onaangenaam kan zijn.

De hand moet geven, ook als de tong zwijgt. We moeten in het verborgene geven. Het is genoeg dat men weet dat de ontvanger zich verblijdt en God de eer ontvangt.

Wij vereren de Heere met onze goederen, en dán zijn die goed besteed, als ze in de Naam van Christus worden gegeven, al is het dat de armen die misbruiken. Barmhartigheid moet met blijmoedigheid gedaan worden.

51. De liefde tot onze naasten

Christelijke liefde is de grond van mededeelzaamheid.

Wij moeten onze naasten liefhebben met de daad, zonder veel woorden.

Ondanks dat wij alle mensen moeten liefhebben, moet men echter wel toezien wie wij tot onze vrienden aannemen. David koos alleen Jonathan uit het huis van Saul. Hij was een metgezel van allen die God vreesden en bad: "Laat hen tot mij keren die U vrezen" (Ps. 119:73).

Zoals God een Behouder is van alle mensen, maar meest van de gelovigen, zo moeten wij goed doen aan alle mensen, maar het meest aan de huisgenoten van het geloof. Wij moeten anderen dienen in de liefde, en meer zien op hún voordeel, dan op het ónze. Maar als we fouten zien, dan moeten we het niet ontwijken er wat van te zeggen.

52. De liefde tot de gemeente

We moeten ons best doen om de eenheid van de band van vrede te behouden. De Gemeente hier op aarde mag een afbeelding zijn van de vergadering van de rechtvaardigen in de hemel.

Er zijn mensen die de vrede van de kerk verstoren, onder schijn van hervorming, zoals Absalom. Hij verstoorde de vrede van de regering onder schijn, dat zijn vader geen recht deed aan allen. Maar het was zijn bedoeling zelf koning te worden. Eerst beginnen zij met de kerkorde, dan scheuren zij, en om hun scheuring de schijn te geven, vallen zij in ketterijen.

Wij moeten het geloof niet hebben om de personen, maar om de waarheid van de leer moeten wij de Gemeente beminnen. Van de minste leraar die in zwakheid preekt, moeten wij de leer ook gewillig ontvangen. Maar geen dwaling, al kwam het van een engel.

De liefde moeten de leden samen houden, de zwakheden van het lichaam bedekken. Wij moeten gemeenschap houden met allen, die met God gemeenschap hebben.

De kerkdienst moet ons in het bijzonder belangrijk zijn. We moeten daarbij ook accepteren dat niet iedereen hetzelfde ambt heeft; God is een God van orde.

54. De vriendschap

Geestelijke liefde in het hart en uitwendige gemeenschap in dezelfde Gemeente, geven een nauwe band van vriendschap.

Wij moeten vrienden zijn van hen, die God voor Zijn vrienden houdt, en niet van hen, die God Zijn vriendschap ontzegt.

Vriendschap blijft ook bestaan als je even meer moet geven, dan dat je ontvangt. Of als er nood is. Ellende is de ware toetsteen van de vriendschap. Er bestaat geen vriendschap zonder perioden van tegenslag. Zelfs al zouden onze vrienden vijanden worden, dan moeten we niet ontrouw worden en wraak gaan koesteren.

55. Beweegredenen van vriendschap

De deugd moet ons meer aanzetten tot vriendschap, dan het voordeel wat het zou geven. Wij moeten godzaligheid tot de grootste winst achten en daarom alleen vriendschap hebben met hen die de Heere dienen. Al moeten wij met alle mensen vrede zoeken te houden.

56. De omgang onder de mensen zonder ergernis

De Heere vraagt niet van ons dat wij de wereld verlaten. Wel is het een bijzondere beproeving van de vreze des Heeren, dat men zijn wandel eerlijk houdt onder de boze mensen. We moeten als lichten schijnen temidden van een krom en verdraaid geslacht.

We moeten echter niet de christelijke vrijheid misbruiken. We zijn wel ontslagen van de Joodse ceremoniën, maar niet van Gods wetten. De vrijheid die Jezus zo duur heeft moeten kopen, moeten wij niet verwaarlozen. De genade roept ons wel tot vrijheid, maar verplicht ons ook tot een liefdewet aan God en de mensen. Christus heeft ons verbonden tot Zijn dienst. Daarbij moet de liefde ons dierbaarder zijn dan onze vrijheid; geen ergernis geven.

Sommige christenen komen weer onder het juk van dienstbaarheid: zij willen liever Jezus missen dan hun eigenwillige godsdienst. De eenvoudigheid in Christus mishaagt hen. Zij hellen meer over naar Rome dan naar Jeruzalem dat vrij is. De geveinsden willen nauwgezet leven dan Jezus.

56. De geërgerden

Goede christenen willen niemand ergernis geven, maar liever ongelijk lijden. Andere zonden worden in het openbaar gedaan door de goddelozen, maar dit (ergernis) zijn (ook) zonden, die begaan worden door hen die voor Gods kinderen doorgaan. (Denk aan Petrus toen hij Christus van het lijden wilde afhouden.)

Er zijn veel manieren waarop wij verleid kunnen worden tot ergernissen:

- roddelen
- negatieve gedachten over anderen, argwaan
- gelegenheden met verzoeken
- de waarheid niet willen horen / ergeren aan goede dingen
- je stoten aan Gods voorzienigheid / leiding
- je aandacht richten op / je verlustigen in zonden van anderen

We moeten ons wel ergeren aan de verkeerde lusten en gedachten in onszelf of de smaad die God wordt aangedaan.

57. Onze tong ten opzichte van onszelf

Als wij tot God komen, moeten wij niet snel zijn met onze mond; ons hart moet niet haasten een woord uit te brengen voor Gods aangezicht; onze woorden moeten weinig zijn. De duivel heeft lust in storm, maar God in een stil suizen. En daarom moeten we de rust zoeken, de wijsheid moet in stilheid druipen als een dauw die langzaam indringt en de aarde week maakt.

Als wij voor God spreken, moeten wij niet denken dat wij met een dove Baäl te doen hebben, maar met een God die onze nood kent, en verhoort voordat wij roepen.

Welsprekendheid is een gave, maar gemaaktheid is ijdelheid en een gevaar. Onze tong is een vertolker van ons hart; eerst het hart, dan de tong.

58. Gebruik van de tong ten opzichte van anderen

Ons hart moet van te voren overleggen wat onze mond zal spreken. Een wijs hart maakt zijn mond verstandig.

De leugen kan voor een tijd baten, maar daarna wordt hij gestraft. Laten we oppassen voor leugen, geveinsdheid, eigen roem. We moeten ook niet over de zonden spreken, dat ze zo erg zijn. Het is geen woord waard, en pas op dat je het stiekem niet zelf bemind.

Spreek ook over de godsdienst bescheiden: niet uit lust om te twisten, over spitsvondigheden. Spreek goed over anderen. Onze tong moet een boom van het leven zijn (Spreuken 15:4).

59. Het oordelen over onze staat en die van anderen in het algemeen

Maar al te gemakkelijk stellen mensen zich tot een rechter, om te oordelen over zichzelf of anderen. We moeten echter alles geestelijk onderscheiden, zoals God recht oordeelt. Daarbij moeten we Gods Woord als maatstaf gebruiken. Het gevaar is dat wij de wet gaan bijstellen naar de vleierijen van mensen. Wij moeten Gods oordeel rechtvaardigen. En als wij over moeilijke onderwerpen moeten oordelen, dan moeten wij ons niet begeven tot hoge dingen, maar wijs zijn en toegeven voor de Heere wat wij niet verstaan. Wees niet te haastig met je oordeel; zeker niet uit lust om anderen te beoordelen. Laat je leiden door liefde en bezorgdheid.

60. Het oordeel over ons ten opzichte van de deugden

Het is beter onze eigen 'rekening' te maken dan dat anderen het doen. Ons hart en geweten hebben de beste kennis van onze staat, en de beste rust ligt daar in dat ons hart ons niet veroordeelt. Dan zal de dag van het oordeel voor ons een dag van verkoeling zijn.

Vergelijk jezelf met Jezus Zelf, want wij moeten wandelen zoals Hij gewandeld heeft. Het moet ons niet genoeg zijn dat anderen erger leven dan wij, maar wij moeten proberen te leven als de beste.

De deugden die in ons zijn, moeten wij als niets erkennen; niet als eigen werken waar wij op te roemen hebben. Paulus zei in Romeinen 7: "Ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont." God moet de eer ontvangen. Gods kinderen zijn meer bezorgd om te denken, dat de genade in hen geen ware genade is, dan dat zij meer hebben dan zij hebben. Zij zoeken meer naar de oprechtheid van de godzaligheid dan naar de volmaaktheid. (??) Daarom zei Paulus: "Niet, dat ik alreeds volmaakt ben, maar ik jaag ernaar." De geveinsden oordelen te zijn wat ze niet zijn.

Als anderen menen dat hun molshoop een grote berg is, dan moeten wij oordelen dat onze berg maar een molshoop is.

Al onze bekwaamheid is uit God, zelfs tot goede gedachte toe. Niet ik, maar de genade. Ik vermag alles door Christus, die mij kracht geeft.

Burgerlijke dingen moeten wij in anderen weinig achten, en nog minder in onszelf. Dit is ook een zegen van God.

Niet ons, maar Uw Naam geeft eer!

61. Het oordeel over ons ten opzichte van de zonde

We moeten onze eigen zonden kennen, want dit is heilzaam.

Zorg ervoor dat je niet tot een smaad bent van de naam van Christus en ga ook niet af op het vleierende oordeel van een ander. Ook onze eigen lippen moeten ons niet prijzen en zeker niet dat het kwade goed wordt genoemd! Wij moeten een geweten hebben voor onszelf en medelijden voor anderen. Spreek ook geen woord van verontschuldiging over de zonden. En vooral God voor onschuldig houden. David zei niet 'door u' maar 'tegen u heb ik gezondigd'.

62. Het bijzondere oordeel over anderen

Onze Zaligmaker, Die wist hoe gemakkelijk in deze verkeerd wordt gedaan, zei met een algemeen bevel: "Oordeelt niet".

God kastijdt sommige mensen, óf om hen te beproeven als Job, óf om hen te oefenen, óf om aan anderen wat goeds te doen, óf ook om Zijn eer, zoals die blindgeborene in Johannes 9. Uit uitwendige voorvallen mogen wij niet oordelen over Gods liefde of haat.

De zonden van anderen moeten wij wel veroordelen, maar niet al lachende of alsof zij verworpingen zijn en hen in de zonden laten liggen. Wij moeten hen proberen op te helpen.

Gods kinderen worden soms vals beoordeeld, vaak uit nijdigheid.

Wij moeten niet zo blind zijn, dat wij soms in de minste christenen niet iets beters zouden zien dan in ons. De eenvoudigste gelovigen kunnen onze leermeesters zijn. Er is veel verscheidenheid onder de vromen. De een kan een sterker geloof hebben, de ander meer nederigheid. Het geestelijke lichaam is zo getemperd, dat het ene lid het gebrek van de ander vervult. De grootste genade heeft soms de meeste strijd met de verdorvenheid. De minste genade is ook een vrucht van de Heilige Geest en een geloof van een mosterdzaad is ook even dierbaar bij God als het geloof van Petrus.

63. De volmaaktheid en hoe daar naar te staan

Pas in de hemel zal de Gemeente zonder vlek en rimpel zijn. Het is ijdel dat men hier op aarde een triomferende kerk zoekt, omdat hier beneden de plaats van strijd is tussen geest en vlees. Maar wij moeten ook dit weten, dat wij moeten staan naar de volmaaktheid en zo ver proberen te komen als mogelijk is. Paulus zei: "Ik jaag ernaar", en het doel van zijn dienst was elk mens volmaakt te stellen in Christus Jezus (Kol 1:20).

Wij moeten een groeiende ziel hebben. Wij moeten niet alleen leven, maar ook groeien en bloeien, met als doel dat onze hemelse Planter verheerlijkt zal worden. Daarom moeten we in het geestelijke goed zo gierig naar meer zijn. IJvert naar de beste gaven (1 Kor. 12).

Veel mensen kwijnen maar. Zij staan als planten onder dorens. Zij vrezen voor groei, omdat zij menen daartoe niet gepoot te zijn. Zij menen dat een dwerg beter burger in Gods stad is, dan een volwassen man in Christus.

Wij moeten inwendig groeien. Gods Woord voedt. Zo is de godsdienst ook een kleed voor de ziel. Al het uitwendige moeten vruchten zijn van horen, lezen, overdenken, bidden en in het bijzonder van een goed geweten.

Wij moeten proberen meer in sterkte toe te nemen, dan in uitwendige grootte.

Wij moeten proberen volmaakt te worden in alle opzichten van ons leven. Niet alleen in kennis, ook in genade. Ook in kleine dingen als die onze plicht raken. In de ware deugd kan men niet te ver gaan. 'Niet teveel' heeft geen plaats in de rechte godzaligheid.

Wij moeten voortdurend voortgaan, niet stil blijven staan (denk aan de vrouw van Lot). Zolang als de dag van ons leven duurt, is er nog veel werk te doen.

64. Enkele middelen om de Godzaligheid te bevorderen

- 1) Zie op Jezus Zelf, die onze Leidsman is.
- 2) Dood de zonden.
- 3) Beproof jezelf in bekering en belijdenis wat je hindert in de weg van de godzaligheid.
- 4) Zet alle deugden in als middelen tegen de zonde.
- 5) Zoek in elke staat en ieder voorval van het leven kracht om de godzaligheid te bevorderen.
- 6) Je moet niet al te haastig volmaakt willen zijn. Men kan deze weg niet met een paar schreden aflopen. Wij moeten lang het pad houden.

Besluit

Prijs je niet te snel rijk in Christus, terwijl je nog niet eens ontdekt hebt dat je in jezelf dwaas bent. Het oordeel van God moet het voornaamste zijn, wat de mensen ook van ons mogen zeggen.

Dit moet ons altijd voor ogen staan: Niet dat wij de volmaaktheid reeds verkregen hebben (Fil. 3:11). Wij moeten niet werken om te schijnen wat wij niet zijn, maar om te worden dat wij schijnen te zijn. Het zijn grote dwazen, die menen dat zij de volmaaktheid reeds hebben; dat zij ver genoeg gekomen zijn. Al ons vermaak moet zijn, dat wij God horen en zien (Job 42). Laten wij Jezus geen logies geven in een buitenplaats.

Laat ons de trage handen en de slappe knieën oprichten, met als doel dat wij gebouwd mogen worden, hiér tot een heilige tempel in genade, en dan hiernámaals ín en dóór heerlijkheid, tot in alle zalige eeuwigheid.

AMEN